

**ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ**

**PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)**

**ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6**

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3ca.htm>

Odpovědný redaktor:

PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla

Na titulním listě:

Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova

Kresba:

Lubomíra Trávníčková

Tisk:

Bekros

Náklad:

350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

Obr. 1. V. Rusnák při odlévání červeně zbarvené plochy na gravettském sídlišti v Petřkovicích.

Literatura:

- Jarošová, L. 1997: Paleolitické sídliště v Ostravě-Petřkovicích ve světle nových výzkumů. Ostrava 18. 384–393.
- Klíma, B. 1955: Výsledky archeologického výzkumu na táborečku lovců mamutů v Ostravě-Petřkovicích v roce 1952 a 1953. Časopis Slezského muzea 4. 1–35.
- Svoboda, J. 1996: Táboreček pravěkých lovců. In: Landek, svědek dávné minulosti. 31–42. Librex, Ostrava.

Summary:

The excavation at Ostrava-Petřkovice continued in 1995. Two red-coloured areas were investigated, with a larger hearth located between them, and with associated archaeological material.

STACHOVICE (okr. Nový Jičín)

„Obora“. Mladý paleolit. Povrchový sběr.

V květnu roku 1996 nedaleko obce Stachovice na Novojičínsku objevil Daniel Fryč loveckou stanici ze starší fáze mladého paleolitu. Nová lokalita je zatím doložena více než 150 kusy kamenných artefaktů, které byly získány oběma autory příspěvku povrchovými sběry. Archeologické naleziště se nachází na plošině zvednuté nad terén údolí asi o 40 m, západně od Stachovic a jižním směrem od „Obory“ (asi 300 m jižně od rybníka). V místě naleziště stál údajně větrný mlýn. Plocha archeologické lokality je necelý 1 ha. Pole, na kterém byly sběry prováděny, je dlouhé asi 200 m, široké 30 až 50 m a jeho podélné strany jsou ohrazeny lesem a loukou. V blízkosti louky jsme nacházeli nejvíce kamenných nástrojů. Orba přilehlé části louky by mohla přispět k dalším četnějším nálezům kamenných artefaktů.

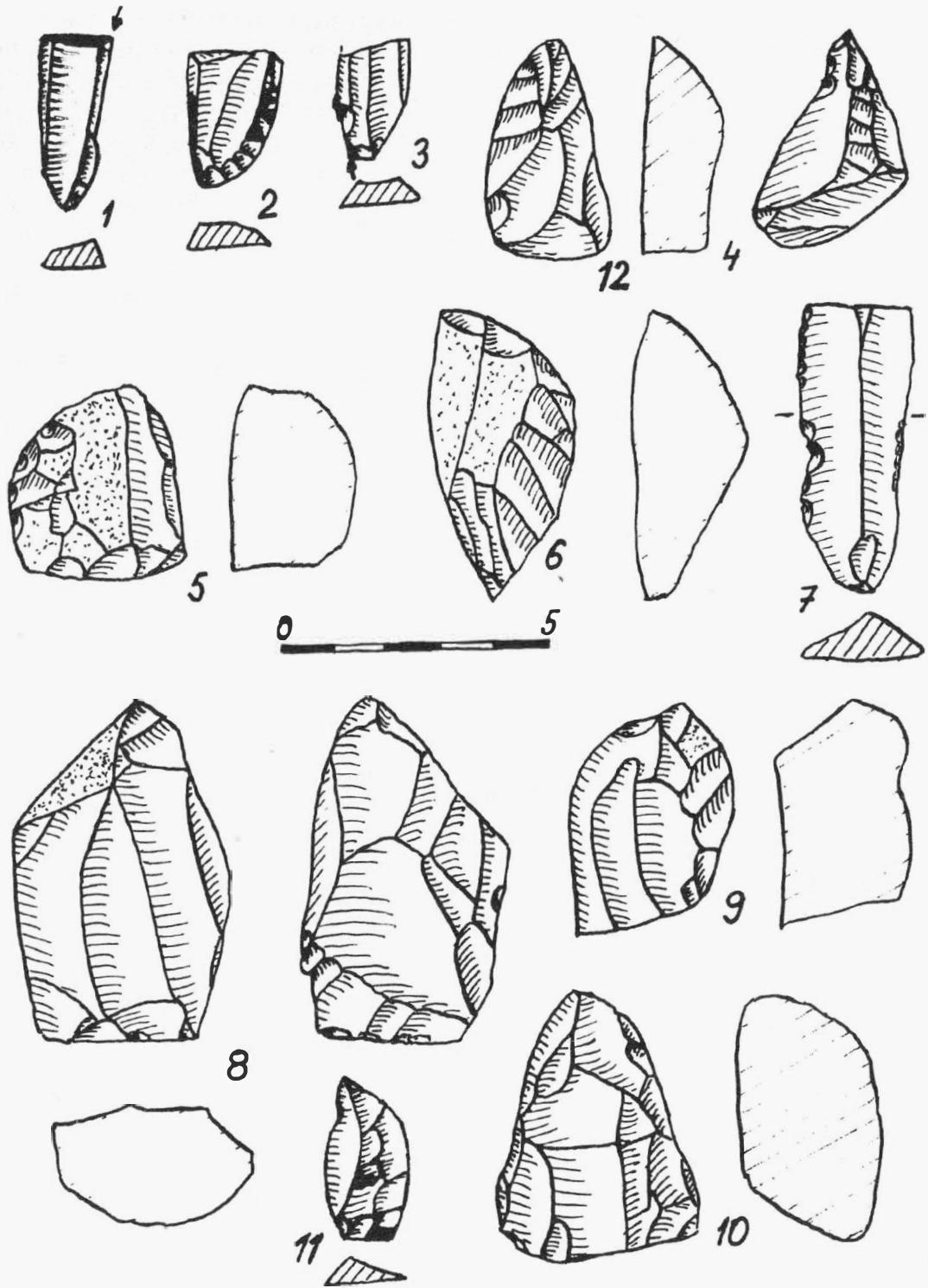
Surovinou kamenné štípané industrie je převážně silicit severské provenience, ojediněle radiolarit i jiné suroviny. Kolekce kamenné industrie zatím čítá 159 kusů, zahrnuje také 5 neolitických artefaktů včetně zlomku hlazeného nástroje, snad sekery. V paleolitickém inventáři převládá výrobní odpad a úštěpy, soubor dále obsahuje 17 neretušovaných čepelí a

čepelek, 7 jader a 51 nástrojů. Jádra jsou jednopodstavová (obr. 1:10) i dvoupodstavová (obr. 1:9), o některých se domníváme, že byly vlastně nástroji s funkcí škrabadel, drásadel, odštěpovačů (obr. 1:8) a pod. V nástrojích dominují aurignacká škrabadla (kýlová a vysoká, včetně extrémně vyčnělých tvarů) - 8 kusů (obr. 2:4-5, obr. 1:5-6,12), úštěpová a čepelová škrabadla jsou také zastoupena (obr. 2:1-2,10). Z 10 rydel vyniká aurignacké obloukové (obr. 2:8), hranové a na zlomené čepeli (obr. 2:7,9), další se jeví méně výrazně (obr. 2:14, obr. 1:1,3). Hrotité drásadlo (obr. 2:6) a drobné drásadlo z radiolaritu (obr. 2:3) prezentuje 7 nalezených kusů těchto nástrojů. Z 5 problematických hrotů je zobrazena terminální část čepelového hrotu (obr. 2:12) a čepelový hrot s řapem, který mohl být pravděpodobně používán spíše jako univerzální nástroj (obr. 2:11). Soubor štípané industrie ze Stachovic obsahuje také vrtáky (obr. 2:15-1, obr. 1:11), zobce (obr. 1:4) a nepatrný počet retušovaných čepelí (obr. 2:13, obr. 1:2). Z ostatních nástrojů jsme zaznamenali odštěpovač, vruby a vroubkované nástroje, také kombinace.

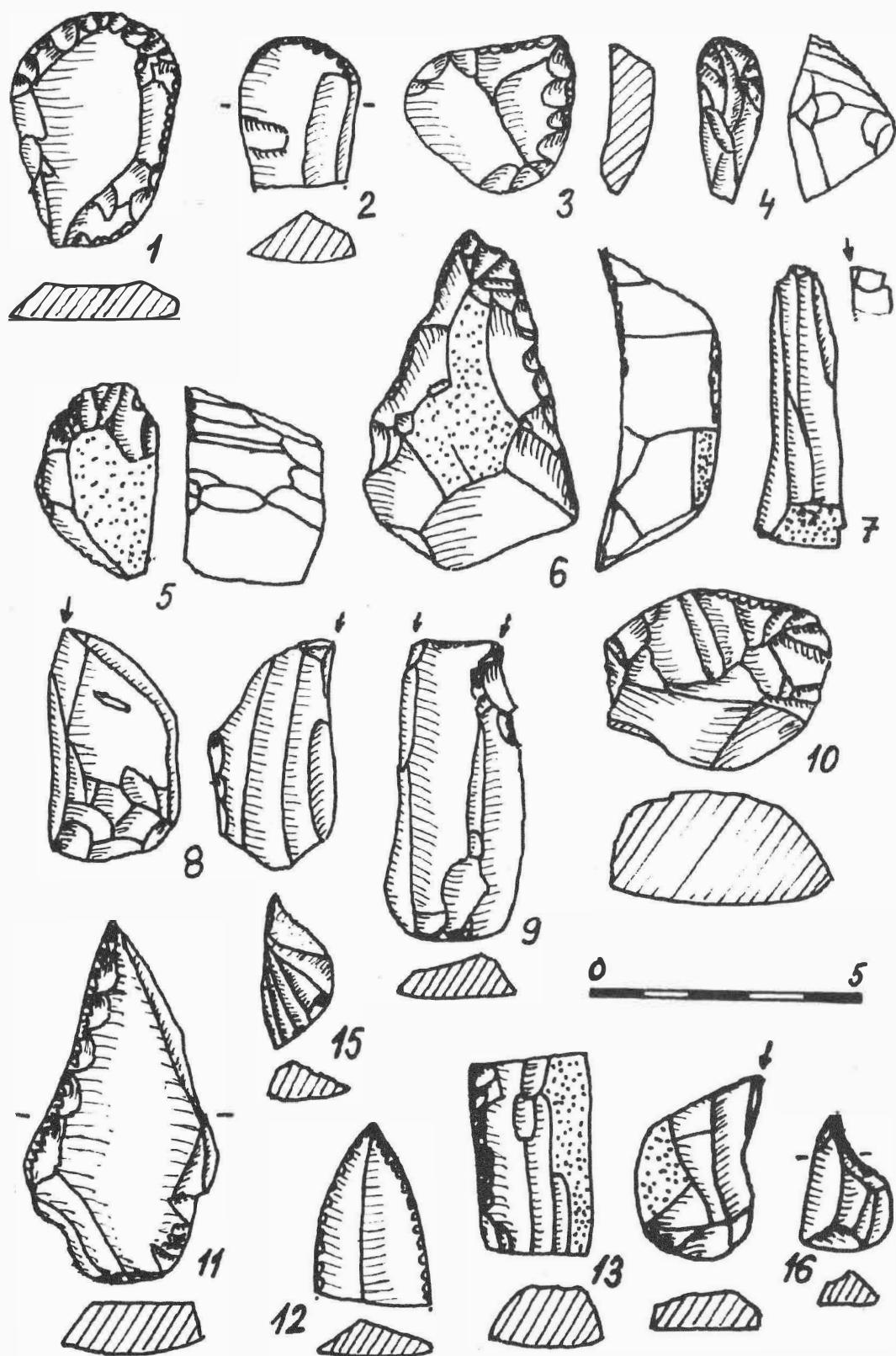
Přestože jsme zatím nezaznamenali ani jediný nález plošně retušovaných listovitých hrotů a kolekce získaných artefaktů je zatím nepočetná pro jednoznačné kulturní zařazení, nemohli jsme přehlédnout v minulém roce (1996) určitou podobnost s nálezy z Otic u Opavy a také z Třebomí při polské hranici. Tyto industrie z Opavska jsou zařazeny do starší fáze mladého paleolitu tzv. szeletienu (Svoboda a kol. 1994). Oba autoři příspěvku se domnívali, že i nové nálezy ze Stachovic přísluší do stejněho časového a kulturního horizontu. Nová paleolitická stanice ze Stachovic by byla čtvrtou významnější objevenou szeletskou lokalitou severní Moravy a Slezska. Konzultace nálezů s K. Valochem a M. Olivou a další nálezy aurignackých typů a tvarů nástrojů v roce 1997 (kýlová a vysoká vyčnělá škrabadla), nás vede k přehodnocení kulturní příslušnosti kamenné štípané industrie ze Stachovic, a to k aurignacienu. Zřetelná převaha aurignackých škrabadel nad aurignackými rydly a úštěpů nad čepelemi signalizují starší fázi aurignacienu. Kamenná štípaná industrie ze Stachovic se nám jeví z hlediska surovinového i morfologického dosti odlišná od aurignacké industrie ze Lhoty u Lipníku nad Bečvou, analogii by mohla mít spíše s paleolitickou industrií od Bílovce, kde však bylo zatím získáno J. Divišem jen asi 10 artefaktů. Paleolitická stanice ze Stachovic je od nově objevené stanice u Bílovce vzdálená necelých 10 km.

Archeologický objev Daniela Fryče dokládá existenci pravěkých lovců začátkem mladého paleolitu na Fulnecku.

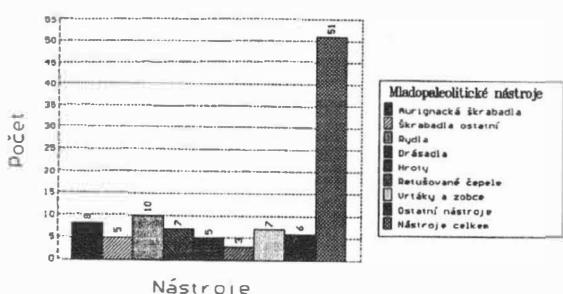
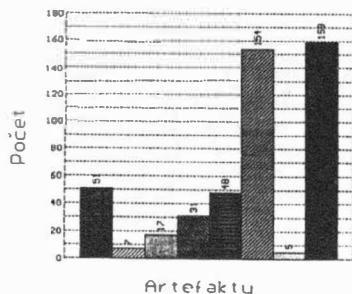
Jan Diviš - Daniel Fryč, Příbor

Obr. 1. Stachovice, okr. Nový Jičín, Výběr nálezů štípané industrie - Selected artifacts

Obr. 2. Stachovice, okr. Nový Jičín. Výběr nálezů štípané industrie - Selected artifacts

Literatura:

Svoboda, J. a kol. 1994: Paleolit Moravy a Slezska. Dolnověstonické studie I, AÚ AV ČR Brno.

Summary:

An Aurignacian site near Stachovice was found in May 1996 by D.Fryč. The industry consisted of 159 pcs., and the raw materials are represented mainly by the silices from glacigene sediments.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ - JAROŠOV (okr. Uherské Hradiště)

Jarošov II. Paleolit - gravettien. Sídliště. Systematický výzkum.

V roce 1996 byl proveden výzkum orbou nejvíce ohrožených částí stanice. Podrobnější informace jsou uvedeny v kapitole Studie a krátké články - Škrdla, P., Jarošov II - nová stanice gravettienu na Uherskohradišťsku.

Petr Škrdla, AÚ AV ČR Brno

Summary:

For more informations see chapter Studie a krátké články - Škrdla, P., Jarošov II - nová stanice gravettienu na Uherskohradišťsku.

ODKAZY:

DOLNÍ KOUNICE (okr. Brno-venkov)

Masarykovo náměstí, ul. Tovární 8, ul. Rybárna 33, parc. č. 70/1, 7, 566; Paleolit. Záchranný výzkum.

Viz kapitola Středověk a novověk

KAROLÍN (okr. Blansko)

Polní tratě na západním okraji intravilánu vsi (okolí vodní nádrže). Paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

Viz kapitola Středověk a novověk

MOKRÁ (okr. Brno-venkov)

Mokerský les (Mokrá lom V), Paleolit. Záchranný výzkum.

Viz kapitola Středověk a novověk